

Nota Reserves en Voorzieningen 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	2
2.	WET- EN REGELGEVING	2
3.	RESERVES.....	3
4.	VOORZIENINGEN	4
5.	SCHEMATISCH OVERZICHT	5
6.	VOORSTELLEN.....	8
7.	BIJLAGEN.....	9

1. INLEIDING

Reserves en voorzieningen zijn van belang voor de financiële stabiliteit van de gemeente. Daarom is er wet- en regelgeving aan verbonden en is het belangrijk dat er een goed inzicht is in de reserves en voorzieningen en de kaders die hierbij gelden. Elke raadsperiode wordt de nota Reserves en voorzieningen geactualiseerd. In deze nota wordt ingegaan op de algemene spelregels en wordt per reserve en voorziening een overzicht gegeven van het doel, onderliggend raadsbesluit/plan, looptijd, dotatie en omvang. Tevens wordt een financieel meerjarenbeeld van de reserves en voorzieningen gegeven voor de periode 2023 tot en met 2027. In deze nota wordt uitgegaan van alle gegevens zoals die bekend waren op 31 augustus 2023. Uiteraard kunnen na deze data ook nog besluiten worden genomen die betrekking hebben op de reserves en voorzieningen.

2. WET- EN REGELGEVING

Reserves en voorzieningen zijn gebonden aan wet en regelgeving.

Gemeentewet

In artikel 212 van de Gemeentewet is bepaald dat de gemeenteraad een verordening vaststelt met de uitgangspunten voor het financieel beleid en beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie. Dit is de Financiële verordening. De Financiële verordening is in 2022 door de raad van Heemstede gewijzigd.

Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

In het BBV zijn in de artikelen 41 tot en met 45 regels opgenomen voor reserves en voorzieningen. Volgens artikel 42 van het BBV moeten in de balans de algemene reserves en de bestemmingsreserves worden vermeld. Het instellen van bestemmingsreserves en ook de hoogte van toevoegingen en onttrekkingen in de begroting en rekening zijn voorbehouden aan de Raad. De voorzieningen moeten eveneens in de balans worden vermeld; artikel 44 bepaalt de voorwaarden voor het instellen van een voorziening.

Financiële verordening

In artikel 10 van de Financiële verordening 2022 van Heemstede is voor reserves en voorzieningen het volgende opgenomen:

1. Het reserve- en voorzieningenbeleid is nader uitgewerkt in de nota reserves en voorzieningen. Iedere raadsperiode wordt deze nota geactualiseerd.
2. De uitgangspunten in de nota reserves en voorzieningen zijn richtinggevend. Uitzonderingen op het beleid worden afzonderlijk aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.
3. In de begroting en het jaarverslag wordt de stand van zaken gerapporteerd. Indien tussentijdse herziening van het beleid noodzakelijk is, dan wordt dit opgenomen in de documenten van de planning en control cyclus (voorjaars-, kader- en/of najaarsnota).
4. De nota reserves en voorzieningen bevat ten minste:
  - a. het onderscheid in soorten reserves en voorzieningen;
  - b. een vierjarig financieel meerjarenperspectief van alle reserves en voorzieningen;
  - c. de volgende uitgangspunten per reserve en voorziening:
    - i. het doel en de soort reserve/voorziening;
    - ii. de toegestane stortingen en onttrekkingen.

3. RESERVES

Reserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen die behoren tot het eigen vermogen. De raad kan de onderliggende bestemming wijzigen. Instelling en opheffing, stortingen en onttrekkingen zijn een raadsbevoegdheid. De raad moet dit dus altijd vooraf worden voorgelegd.

Er worden twee soorten reserves onderscheiden (BBV):

1. Algemene reserve

De reserve is in principe vrij inzetbaar. Naast het wettelijk verplicht verrekenen van het jaarresultaat met de algemene reserve vormt deze reserve een buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico's. Voor zover de algemene reserve groter is dan nodig voor de normale functie van opvang van fluctuaties en risico's / tegenvallers, kan deze worden ingezet voor de dekking van incidentele investeringen of incidentele lasten. Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd worden gedekt door de algemene reserve. Er bestaat een directe relatie tussen de risico's die de gemeente loopt en het minimaal noodzakelijk aan te houden buffervermogen. Risico's kunnen op hoofdlijnen financieel worden vertaald en vervolgens afgezet worden tegen de weerstandscapaciteit/buffer. Op deze manier wordt de weerstandsratio bepaald. Regels rond het weerstandsvermogen en de risicobeheersing zijn vastgelegd in artikel 11 van de Financiële verordening van Heemstede. Dit wordt verder uitgewerkt en toegelicht in de verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en rekening. Hierbij worden de risico's gemonitord (rekening) en geïnventariseerd en gekwantificeerd (begroting en rekening).

2. Bestemmingsreserves

Dit zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Deze reserves mogen alleen besteed worden aan de doelen die daaraan door de gemeenteraad zijn toegekend. De gemeenteraad kan de bestemming van de reserve nadien ook weer aanpassen.

Stille reserves

Een bijzondere groep zijn stille reserves. Stille reserves zijn niet zichtbaar op de balans. Stille reserves bestaan uit het verschil tussen de waarde van bezittingen in het economisch verkeer en de waarde waarvoor deze bezittingen op de balans zijn opgenomen. In het BBV is het de gemeente voorgeschreven dat waardering op de balans alleen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs kan plaatsvinden. Het is niet toegestaan activa te herwaarderen naar waarde in het economisch verkeer. Stille reserves kunnen daardoor pas ingezet worden indien de betreffende bezitting wordt verkocht.

Funcities van reserves

Aan de reserves kan een drietal functies worden toegekend, te weten:

- a. dekkings- of bestedingsfunctie;
- b. bufferfunctie;
- c. financieringsfunctie.

Ad. a. dekkings- en bestedingsfunctie.

Met uitzondering van de algemene reserve hebben reserves een vooropgesteld doel. Ze zijn bewust ingesteld om de middelen ervan te besteden voor het bereiken van een bepaalde activiteit/doel, respectievelijk om de kosten van die activiteit of voorziening te dekken. De algemene reserve zal daarentegen incidenteel worden gebruikt als dekkings- of bestedingsfunctie. Dit kan zijn voor het opvangen van exploitatietekorten, dan wel aanwending voor het realiseren van een bepaalde activiteit/doel waarvoor geen bestemmingsreserve is gecreëerd.

Ad. b. bufferfunctie

In deze functie dient de reserve om fluctuaties op te vangen. Te denken valt aan financiële tegenvallers (zoals schadevergoedingen, exploitatietekorten ed.). Meevallers of exploitatieoverschotten kunnen worden toegevoegd aan de reserve.

Ad c. Financieringsfunctie

Reserves kunnen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel, omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen. Het is een veel voorkomende misvatting dat reserves (als eigen vermogen) bestaan uit gelden (liquide middelen) die op een bankrekening staan. Reserves kunnen pas

verzilverd worden als de gemeente haar bezittingen verkoopt. Echter aangezien de gemeente veelal bezittingen heeft in de vorm van wegen, sportvelden, bruggen, rioleringen en dergelijke is dit doorgaans een theoretische discussie. Een hoger eigen vermogen ten opzichte van het vreemd vermogen schept wel de mogelijkheid tot het aantrekken van leningen zonder dat daardoor de solvabiliteit een kritische waarde bereikt.

Rentetoerekening reserves

In Heemstede vindt op reserves geen rentetoerekening plaats. Dit is overeenkomstig het advies van de commissie BBV in de notitie rente.

4. VOORZIENINGEN

Voorzieningen (behoren tot het vreemd vermogen) en is een afgezonderd vermogensbestanddeel voor voorzienbare lasten. Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Omdat de voorziening gebaseerd is op een onderliggende verplichting kan de raad niet op een andere manier over de voorziening beschikken. Het BBV geeft daarnaast aan wanneer verplicht een voorziening moet worden gevormd.

Er worden 4 soorten voorzieningen onderscheiden (BBV):

1. voorzieningen voor verplichtingen en bestaande risico's
Hiervan is het tijdstip van optreden en/of de omvang niet exact bekend. De uitgave is onvermijdelijk en vindt in de toekomst plaats. Vereist is dat de uitgave samenhangt met de periode voorafgaand aan de balansdatum van de voorziening. De mogelijke omvang moet betrouwbaar te berekenen zijn. Er is sprake van een verplichte bestedingsrichting. Een voorbeeld is de voorziening pensioenen en wachtgelden.
2. voorzieningen ter egalisering van (onderhouds)kosten
Deze voorzieningen worden gevormd ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten, zoals groot onderhoud. Regulier jaarlijks onderhoud of investeringen mogen niet worden opgenomen in de voorziening. Als een gemeente besluit tot het vormen van onderhoudsvoorzieningen stelt het BBV een recent beheerplan als eis. Het beheerplan vloeit voort uit het onderhoudsniveau dat de raad heeft vastgesteld (raadsbesluit). Uit het beheerplan volgt de omvang van de voorziening (deze moet exact overeenkomen met het toekomstig groot onderhoud). Een recent beheerplan betekent dat het beheerplan maximaal vijf jaar oud mag zijn ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de gemeenteraad en verantwoord is in de verplichte paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen van de begroting en de jaarstukken. Binnen deze vijf jaar bestaat de verplichting om het beheerplan tussentijds bij te stellen als het beheerplan in belangrijke mate niet meer aansluit bij de actuele situatie van de staat van het onderhoud. In de motivatie moet tevens worden aangegeven welke maatregelen er worden genomen om achterstallig onderhoud te voorkomen. Als een extra bedrag benodigd is om de achterstand in te lopen moet dat direct worden gestort in de voorziening. Wanneer een geactualiseerd beheerplan leidt tot een verhoging van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening hoeft dat de raad niet verplicht te worden voorgelegd omdat de wijziging voortvloeit uit het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Voorbeelden van voorzieningen groot onderhoud zijn de voorziening wegen, bruggen en beschoeiingen, baggeren en het onderhoudsfonds woningen en gebouwen.
3. voorzieningen voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is
De voorziening voor van derden verkregen middelen die specifiek moet worden besteed (dus voor het doel waarvoor zij ontvangen zijn). Bijvoorbeeld de ontvangsten van de afvalstoffen- en rioolheffing die uitgaan boven de werkelijke kosten in een boekjaar maar die wel besteed moeten worden aan afval- of rioleringskosten. Voorbeelden zijn de voorziening afvalstoffenheffing en riolering.
4. voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven
De bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven moeten worden gestort in een voorziening. In Heemstede geldt dit voor de voorziening

vervangingsinvesteringen rioleringen. Vanaf 2024 worden investeringen in het bestaand riool rechtstreeks ten laste van deze voorziening gebracht en wordt er niet meer op afgeschreven.

Rentetoerekening voorzieningen

Aan voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd kan rente worden toegerekend. In Heemstede is dat niet van toepassing. De voorziening pensioenen en wachtgelden waarbij dat een mogelijkheid zou kunnen zijn wordt gewaardeerd op basis van actuariële berekeningen van de verzekeringsmaatschappij waarbij de gehele verplichting wordt afgedekt.

5. SCHEMATISCH OVERZICHT

Schematisch zijn de verschillen tussen reserves en voorzieningen op hoofdlijnen als volgt weer te geven:

	Reserves	Voorzieningen
Classificatie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Bevoegdheid	Raad (zowel instellen, opheffen als beschikken)	De raad is bevoegd tot instellen tenzij deze voortvloeit uit risico's of wettelijke verplichtingen. Dan moet verplicht een voorziening worden ingesteld. Het college is bevoegd te beschikken.
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending	Vrij	Gebonden
Mutaties	Resultaatbestemming (mutaties komen niet direct ten laste van de exploitatie)	Resultaatbepaling (onttrekkingen rechtstreeks ten laste van de voorziening, dotaties direct ten laste van de exploitatie)
	Mutaties tot maximaal geraamde bedragen tenzij anders door de raad besloten	Mutaties afhankelijk van onderliggende verplichting, risico of specifieke besteding

5. BESTUURLIJKE BESLUITVORMING EN -INFORMATIEVOORZIENING

Een reserve of voorziening wordt ingesteld door de raad. Dit kan door het opnemen van een beslispunt in de bestuurlijke planning- en control-producten (voor- en najaarsnota, jaarrekening en begroting) dan wel via een separaat raadsvoorstel. Mutaties in bestemmingsreserves en voorzieningen dienen plaats te vinden overeenkomstig de doelstelling van de reserve en voorziening zoals beschreven in deze nota. Vindt een wijziging van een bestemming plaats van een reserve dan dient dit te worden voorgelegd aan de raad. Voorzieningen hebben een verplichtend karakter, waardoor de bestemming niet kan wijzigen.

Jaarlijks wordt bij de programmabegroting en -jaarrekening een integraal overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen. Daarnaast wordt een korte toelichting op de mutaties per reserve/voorziening gegeven. In de programmabegroting wordt ook een meerjarig overzicht van de mutaties in de reserves en voorzieningen opgenomen.

OVERZICHT ACTUELE RESERVES EN VOORZIENINGEN per 1 januari 2023

1 Algemene reserves			
R1	1.1	Algemene reserve	19.751.173
			19.751.173
2 Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten			
R2	2.1	Centralisatie huisvesting	2.772.637
R3	2.2	Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg	1.152.123
R4	2.3	Aanpassen oevers en aanleg brug Plan watertoren	378.596
R5	2.4	Multifunctionele accommodatie Julianaplein 1	798.000
R6	2.5	Kapitaallasten Haven	1.950.000
R7	2.6	Wegcategoriseringsplan (WCP)	13.100.000
R8	2.7	Dekking dividendverlies Meerlanden	826.600
R9	2.8	Noodwoningen vluchtelingen	1.015.500
			21.993.456
3 Overige bestemmingsreserves			
R10	3.1	1% regeling kunst	23.571
R11	3.2	Sociale volkshuisvesting	152.063
R12	3.3	PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz	36.069
R13	3.4	Egalisatiereserve begraafplaats (uitvaartverzorging)	136.419
R14	3.5	Implementatie Omgevingswet	330.390
R15	3.6	reserve Sociaal domein	3.284.231
R16	3.7	Statushouders	180.085
R17	3.8	Nieuwe initiatieven 2018-2022	37.546
R18	3.9	IHP	4.200.000
R19	3.10	Coronacrisis	605.621
R20	3.11	Duurzaam Heemstede	419.571
R21	3.12	Crisis- en noodopvang	1.025.442
R22	3.13	Energietransitie	4.400.000
R23	3.14	Verhuis- en inrichtingskosten ouderen	30.000
			14.861.008

4. Voorzieningen			
		<i>Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	
V1	4.1	Pensioenen en wachtgelden	3.715.409
V2	4.2	Verlofsparen	7.127
		<i>Voorzieningen ter egalisering van kosten</i>	
V3	4.3	Onderhoud woningen en gebouwen	1.554.461
V4	4.4	Baggerplan	623.677
V5	4.5	Onderhoud wegen	1.314.472
V6	4.6	Onderhoud bruggen en beschoeiingen	339.288
V7	4.7	Eigenarenonderhoud sportpark	476.368
		<i>Voorzieningen van middelen van derden, waarvan de bestemming gebonden is</i>	
V8	4.8	Onderhoud graven	782.725
V9	4.9	Voorziening riolering	827.939
V10	4.10	Afvalstoffen	553.705
		<i>Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvan een heffing wordt geheven</i>	
V11	4.11	Vervangingsinvestering riolering	2.925.000
			13.120.171

Totaal reserves en voorzieningen per 1 januari 2023

69.725.808

6. VOORSTELLEN

Voorgesteld wordt het volgende:

- de nota reserves en voorzieningen 2023 met bijlagen vast te stellen;
- de bestaande reserve Crisis- en noodopvang als volgt te wijzigen:
  - de omschrijving te wijzigen van reserve crisis- en noodopvang naar reserve opvang aandachtsgroepen
  - de doelstelling wijzigen van 'opvang Oekraïense vluchtelingen' naar 'opvang van aandachtsgroepen' overeenkomstig de omschrijving onder het punt *Doel* op pagina 33 van de Nota reserves en voorzieningen 2023.
- de reserve Statushouders te laten vervallen en het saldo over te boeken naar de reserve opvang aandachtsgroepen (voorheen reserve crisis- en noodopvang).

Bijlage 1. Algemene reserve

Algemene reserve

7. BIJLAGEN

Algemene reserve

Soort	Reserve
Omschrijving	Algemene reserve
Portefeuillehouder	Arianne de Wit

Doel	De algemene reserve wordt gebruikt voor het opvangen van risico's in algemene zin, of voor het compenseren van rekeningtekorten, of voor frictiekosten als gevolg van ombuigingen in beleid.
Onderliggend plan	N.v.t.
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Deze reserve wordt onder andere gevoed door incidentele meevallers zoals rekeningoverschotten, opbrengsten van verkoop van eigendommen ed. Dit gebeurt op basis van een raadsbesluit. Ook kan door de raad worden besloten om een incidentele meevaller anders aan te wenden.
Minimale omvang	Bandbreedte 1,6 – 1,8 x benodigde weerstandscapaciteit
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	19.751.173	21.734.271	21.312.271	20.890.271	20.492.271
<i>Stortingen</i>					
a. Rekeningresultaat 2022	2.352.029				
Totaal stortingen	2.352.029	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
a. Aanvulling tekort reserve Participatiewet inkomensdeel IOAW, IOAZ en BBZ	368.931	422.000	422.000	398.000	389.000
Totaal onttrekkingen	368.931	422.000	422.000	398.000	389.000
Saldo 31 december	21.734.271	21.312.271	20.890.271	20.492.271	20.103.271

Toelichting

Er is geen algemene richtlijn voor het bodembedrag ofwel de bufferfunctie van de algemene reserve bij lokale overheden. Ook de provincies hebben vanuit hun toezichhoudende rol daarvoor geen norm ontwikkeld. Wel is het zo dat de bufferfunctie een relatie heeft met het risicoprofiel van een gemeente. Een gemeente die omgeven is met grote risico's heeft een hogere bufferfunctie nodig dan gemeenten die dergelijke risico's in mindere mate bezitten. In de Financiële verordening is een bandbreedte vastgesteld tussen de 1,6 en 1,8.

Bijlage 1. Algemene reserve

Algemene reserve

Storting:

- a. Rekeningresultaat 2022
Conform de resultaatbestemming 2022 (jaarrekening 2022) is een bedrag van € 2.352.029 toegevoegd aan de algemene reserve.

Onttrekking:

- a. Participatiewet inkomensdeel IOAW, IOAZ en BBZ
Deze bestemmingsreserve "PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz" is vanaf 1 januari 2014 gefixeerd op € 500.000 maximaal. Deze reserve dient voor het opvangen van tijdelijke tekorten bij de uitvoering van de Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Indien de stand van de reserve PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz het bedrag van € 500.000 overschrijdt, zal het surplus worden toegevoegd aan de algemene reserve. Bij een negatieve stand wordt de reserve PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz aangevuld vanuit de algemene reserve.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Centralisatie gemeentelijke huisvesting

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Centralisatie gemeentelijke huisvesting
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	Deze reserve dient ter (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten voor de verbouwing van het raadhuis. In verband met het BBV is het niet toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 21 oktober 1999 en 28 juni 2001
Looptijd	Tot en met 2044
Dotatie	Geen dotatie
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	2.772.637	2.642.712	2.512.787	2.382.862	2.252.937
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse afschrijvingslasten	129.925	129.925	129.925	129.925	129.925
Totaal onttrekkingen	129.925	129.925	129.925	129.925	129.925
Saldo 31 december	2.642.712	2.512.787	2.382.862	2.252.937	2.123.012

Toelichting

De reserve dient ter dekking van de kapitaallasten van de verbouwing van het raadhuis. De laatste onttrekking vindt plaats in 2044; de afschrijving loopt door tot en met 2047.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	De reserve huisvesting buitendiensten aan de Cruquiusweg dient om de afschrijvingslasten van de werf op te vangen. In verband met het BBV is het niet toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
Onderliggend plan	Raadsbesluiten 20 december 2001 en 2 juli 2005
Looptijd	Tot en met 2045
Dotatie	De reserve is in 2006 gevuld ten laste van de reserve centralisatie huisvesting
Minimale omvang	Gelijk aan de boekwaarde van de investering
Maximale omvang	Gelijk aan de boekwaarde van de investering

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.152.123	1.100.623	1.049.123	997.623	946.123
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse afschrijvingslasten	51.500	51.500	51.500	51.500	51.500
Totaal onttrekkingen	51.500	51.500	51.500	51.500	51.500
Saldo 31 december	1.100.623	1.049.123	997.623	946.123	894.623

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/40 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. In het laatste jaar (2045) bedraagt de afschrijving nog € 19.123. Na 2045 is deze reserve nihil en is ook de investering afgeschreven.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Aanpassen oevers en aanleg brug plan Watertoren

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Aanpassen oevers en aanleg brug plan Watertoren
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van oevervoorzieningen en brug als onderdeel van plan Watertoren. In verband met het BBV is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 20 december 2001 en 30 maart 2006
Looptijd	30 jaar
Dotatie	In 2007 € 250.000 uit de reserve centralisatie huisvesting voor noodzakelijke herstelwerkzaamheden aan de kademuur Van den Eijndekade, in 2009 € 1.200.000 voor oevervoorzieningen en aanleg van de Zwaaihavenbrug.
Minimale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
Maximale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	378.596	337.379	296.162	254.945	213.728
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse afschrijvingslasten	41.217	41.217	41.217	41.217	41.217
Totaal onttrekkingen	41.217	41.217	41.217	41.217	41.217
Saldo 31 december	337.379	296.162	254.945	213.728	172.511

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/30 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na afloop van de afschrijvingsperiode is deze reserve nihil.

In 2014 werd bij de opstelling van de vorige nota "Reserves en Voorzieningen – weerstandsvermogen 2014" voorzien dat er nog werkzaamheden voor de brug nodig waren. Deze werkzaamheden worden nu betrokken bij het plan Haven maar er is nog rekening mee gehouden in deze bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve wordt daarom overeenkomstig de het Besluit Begroting en Verantwoording omlaag bijgesteld (gelijk aan de afschrijvingslasten van de investering). De stand van de reserve per 1 januari 2023 komt daarmee uit op € 378.596. Dit sluit aan bij de boekwaarde van de investering op die datum.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Multifunctionele accommodatie Julianalaan 1

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Multifunctionele accommodatie Julianalaan 1
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel	De reserve dient ter dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten realisatie Plein1. In verband met het BBV is het niet toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 2 maart 2017
Looptijd	25 jaar
Dotatie	€ 250.000 overheveling deel onderhoudsbudget € 700.000 overheveling van reserve sociaal domein
Minimale omvang	N.v.t.
Maximale omvang	€ 950.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	798.000	760.000	722.000	684.000	646.000
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse afschrijvingslasten	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000
Totaal onttrekkingen	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000
Saldo 31 december	760.000	722.000	684.000	646.000	608.000

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/25 deel (€ 38.000) van het aanvullende investeringskrediet ad 950.000 dat betrekking heeft op deze reserve, afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Kapitaallasten Haven

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Kapitaallasten Haven
Portefeuillehouder	Arianne de Wit

Doel	Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van het plan Haven. In verband met het BBV is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering
Onderliggend plan	Raadsbesluit 3 november 2017 (Programmabegroting 2018)
Looptijd	30 jaar
Dotatie	Eenmalige storting in 2018 van € 2.000.000 euro uit de algemene reserve
Minimale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
Maximale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.950.000	1.900.000	1.850.000	1.800.000	1.750.000
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse kapitaallasten (vanaf 2021)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal onttrekkingen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Saldo 31 december	1.900.000	1.850.000	1.800.000	1.750.000	1.700.000

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/30 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na afloop van de afschrijvingsperiode is deze reserve nihil. De reservering loopt gelijk met de boekwaarde van de investering in de haven. Plan haven is in 2021 gereedgekomen waarna de afschrijving (en dus ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve) vanaf 2022 is gestart.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Wegcategoriseringsplan (WCP) fase 1

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Wegcategoriseringsplan (WCP) fase 1
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van het wegcategoryseringsplan (WCP) fase 1. In verband met het BBV is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering
Onderliggend plan	De projecten worden opgenomen in het investeringsprogramma
Looptijd	Gelijk aan de investeringen (30 jaar per investering)
Dotatie	Storting in 2021 van € 13.100.000 euro uit de algemene reserve
Minimale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investeringen
Maximale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investeringen

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	13.100.000	12.944.244	12.580.297	12.144.683	11.660.736
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Totaal onttrekkingen	155.756	363.947	435.614	483.947	592.280
Saldo 31 december	12.944.244	12.580.297	12.144.683	11.660.736	11.068.456

Toelichting

Onttrokken wordt overeenkomstig de afschrijvingen van de investeringen uit het WCP fase 1.

Na afloop van de afschrijvingsperiode van de laatste investering uit het WCP fase 1 is deze reserve nihil.

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Kapitaallasten dividendverlies wijziging kapitaalstructuur Meerlanden

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Kapitaallasten dividendverlies wijziging kapitaalstructuur Meerlanden
Portefeuillehouder	Arianne de Wit

Doel Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van het dividendverlies door wijziging in de kapitaalstructuur van de Meerlanden. In verband met het BBV is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering

Onderliggend plan Raadsbesluit 30 september 2021

Looptijd 10 jaar

Dotatie Eenmalig ten laste van de boekwinst

Minimale omvang € 0

Maximale omvang € 826.600

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	826.600	740.700	669.100	607.400	545.700
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse kapitaallasten (vanaf 2021)	85.900	71.600	61.700	61.700	61.700
Totaal onttrekkingen	85.900	71.600	61.700	61.700	61.700
Saldo 31 december	740.700	669.100	607.400	545.700	484.000

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Toelichting

De onttrekkingen lopen gelijk aan onderstaande tabel kolom "verschil" gedurende de jaren 2024 tot en met 2031. In 2023 wordt 2022 en 2023 samen onttrokken (€ 17.300 + € 68.600 = € 85.900) omdat 2022 niet is onttrokken in het boekjaar 2022. In 2032 resteert nog € 92.800 en wordt dit bedrag onttrokken waarna de reserve nihil is en kan worden opgeheven.

Tabel aanpassing (meerjaren)raming

Uitkeringsjaar dividend	Begroot Heemstede	Dividend gewone aandelen	Dividend transitie-aandeel	Totaal dividend	Verschil (- = nadeel)
2021	98.500	106.900	-	106.900	8.400
2022	140.000	122.700	-	122.700	-/ 17.300
2023	194.000	53.200	72.200	125.400	-/ 68.600
2024	194.000	50.200	72.200	122.400	-/ 71.600
2025	194.000	60.100	72.200	132.300	-/ 61.700
2026	194.000	60.100	72.200	132.300	-/ 61.700
2027	194.000	60.100	72.200	132.300	-/ 61.700
2028	194.000	60.100	57.800	117.900	-/ 76.100
2029	194.000	60.100	43.300	103.400	-/ 90.600
2030	194.000	60.100	28.900	89.000	-/ 105.000
2031	194.000	60.100	14.400	74.500	-/ 119.500
2032	194.000	60.100	-	60.100	-/ 133.900

Bijlage 2. Bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten

Kapitaallasten noodwoningen vluchtelingen

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Kapitaallasten noodwoningen vluchtelingen
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel	Deze reserve is bedoeld voor de dekking van de afschrijvingslasten van de noodwoningen voor vluchtelingen. In verband met het BBV is het niet meer toegestaan om de reserve ineens in mindering te brengen op de investering maar dient de bestemmingsreserve gedurende dezelfde periode vrij te vallen als de investering
Onderliggend plan	Onttrokken wordt op basis van de afschrijving op de investering van de noodwoningen vluchtelingen
Looptijd	15 jaar
Dotatie	voorjaarsnota 2022 € 821.500 en najaarsnota 2022 € 194.000 vanuit de reserve Crisis- en noodopvang en toevoeging uit voorjaarsnota 2023 € 127.144
Minimale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering
Maximale omvang	Dient gelijk te zijn aan de boekwaarde van de investering

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.015.500	1.066.468	990.292	914.116	837.940
<i>Stortingen</i>	127.144				
Totaal stortingen	127.144	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Jaarlijkse kapitaallasten (vanaf 2023)	76.176	76.176	76.176	76.176	76.176
Totaal onttrekkingen	76.176	76.176	76.176	76.176	76.176
Saldo 31 december	1.066.468	990.292	914.116	837.940	761.764

Toelichting

Jaarlijks wordt 1/15 deel van het investeringsbedrag afgeschreven. Dit bedrag komt ten laste van deze reserve. Na afloop van de afschrijvingsperiode is deze reserve nihil. De reservering loopt gelijk met de boekwaarde van de investering van de noodwoningen vluchtelingen. De noodwoningen voor de vluchtelingen zijn in 2022 gereedgekomen waarna de afschrijving (en dus ook de onttrekking aan de bestemmingsreserve) vanaf 2023 is gestart.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

1% Regeling kunst

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	1% Regeling kunst
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Dekking van het (groot) achterstallig onderhoud aan de beelden in de openbare ruimte.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 18 februari 2010
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	N.v.t.
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	23.571	23.571	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Achterstallig onderhoud beelden	0	23.571			
Totaal onttrekkingen	0	23.571	0	0	0
Saldo 31 december	23.571	0	0	0	0

Toelichting

Oorspronkelijk was de doelstelling van deze reserve om bij het beschikbaar stellen van kredieten voor (ver)bouw van gemeentelijke gebouwen en reconstructies van wegen en wijken een budget van 1% van het investeringsbedrag te reserveren voor de realisatie van kunst. Dit conform de regeling "Omschrijving toepassing 1% regeling" van 26 januari 1996 uit de Nota "Visie op het Heemstedse cultuurbeleid". Bij de voorjaarsnota 2003 is in het kader van de heroverwegingen besloten om deze regeling niet meer automatisch toe te passen. In de nota "In contact met cultuur" uit 2004 is de uitspraak gedaan om na te gaan in welke gevallen de 1%-regeling nog kon worden toegepast. Met het raadsbesluit van 18 februari 2010 is vervolgens besloten om deze reserve te bestemmen voor de aanpak van achterstallig onderhoud van kunst in de openbare ruimte. In 2024 wordt achterstallig onderhoud uitgevoerd. Na de laatste onttrekking in 2024 kan deze reserve worden opgeheven

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Sociale volkshuisvesting

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Sociale volkshuisvesting
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	De reserve dient voor het realiseren van of het bijdragen aan sociale woningbouwprojecten.
Onderliggend plan	N.v.t.
Looptijd	Niet bepaald
Dotatie	N.v.t.
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	152.063	152.063	152.063	152.063	152.063
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	152.063	152.063	152.063	152.063	152.063

Toelichting

De reserve sociale volkshuisvesting zal in 2024 worden betrokken bij de verhuiskostenregeling ouderen. Deze regeling wordt afgestemd met andere bestaande regelingen zoals Regeling ouder worden en prettig wonen, de Verhuiscoach en de bijzondere bijstand verhuiskosten.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de schommelingen op te kunnen vangen tussen het rijksbudget en de uitkeringslasten voor inkomensvoorzieningen PW, IOAW, IOAZ en Bbz.

Onderliggend plan N.v.t

Looptijd Onbepaald

Dotatie Jaarlijks bij vaststelling van de jaarrekening

Minimale omvang € 0

Maximale omvang € 500.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	36.069	0	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Storting vanuit algemene reserve	368.931	422.000	422.000	398.000	389.000
Totaal stortingen	368.931	422.000	422.000	398.000	389.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Nadelig resultaat PW, IOAW, IOAZ en Bbz	405.000	422.000	422.000	398.000	389.000
Totaal onttrekkingen	405.000	422.000	422.000	398.000	389.000
Saldo 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting

Deze bestemmingsreserve is met ingang van 1 januari 2014 gefixeerd op maximaal € 500.000 en is

beschikbaar voor het opvangen van (tijdelijke) tekorten bij de uitvoering van de Participatiewet inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz. Indien de stand van de reserve PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz het bedrag van € 500.000 overschrijdt, zal het surplus worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Bij een negatieve stand zal de reserve PW inkomensdeel, IOAW, IOAZ en Bbz worden aangevuld vanuit de algemene reserve.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Egalisatiereserve begraafplaats

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Egalisatiereserve begraafplaats
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Deze egalisatiereserve is ingesteld om de schommelingen in de kosten van de jaarlijkse exploitatie en onderhoud inzake de begraafplaats op te vangen, waardoor een aanzienlijke aanpassing van het tarief niet noodzakelijk is.
Onderliggend plan	N.v.t.
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Afhankelijk van exploitatieresultaat
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	136.419	92.315	29.024	29.024	29.024
<i>Stortingen</i>					
Exploitatieresultaat product uitvaartverzorging					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Exploitatieresultaat product uitvaartverzorging	44.104	63.291			
Totaal onttrekkingen	44.104	63.291	0	0	0
Saldo 31 december	92.315	29.024	29.024	29.024	29.024

Toelichting

Deze reserve is bij de vaststelling van de jaarrekening 2007 gevormd en ingesteld om de schommelingen in de kosten en opbrengsten bij het product uitvaartverzorging op te vangen. De jaarlijkse groei of vermindering van de egalisatiereserve is dan afhankelijk van de verschillen tussen de baten en lasten met betrekking tot het onderdeel uitvaartverzorging (begraafplaats) in de begroting en de realisatie daarvan in de jaarrekening. De toename van de tariefegalisatiereserve ontstaat dus niet door een in de begroting opgenomen reservering, zoals bij een voorziening wel het geval is. Hiermee wordt beoogd dat de tarieven niet ieder jaar hoeven mee te veranderen.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Implementatie Omgevingswet

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Implementatie Omgevingswet
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Deze reserve dient ter dekking van de implementatiekosten voor de Omgevingswet
Onderliggend plan	Raadsbesluit 29 juni 2017
Looptijd	Onbepaald, maar eindigt logischerwijze in het jaar dat de implementatie een feit is en de Omgevingswet inwerking treedt. Deze datum is enige malen verschoven; momenteel is bepaald dat de wet per 1 januari 2024 in werking treedt.
Dotatie	Enmalig € 250.000 ten laste van de algemene reserve in 2017
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	n.v.t.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	330.390	225.598	125.598	0	0
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Onttrekking	104.792	100.000	125.598		
Totaal onttrekkingen	104.792	100.000	125.598	0	0
Saldo 31 december	225.598	125.598	0	0	0

Toelichting

In het plan van aanpak implementatie Omgevingswet is een aantal invoeringskosten genoemd die gedekt worden door een onttrekking uit deze reserve. Het betreft kosten voor externe inhuur en programmatuur.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Reserve Sociaal domein

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Reserve Sociaal domein
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel	Overschotten en tekorten op de Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet te verrekenen met de reserve sociaal domein.
Onderliggend plan	Beleidsplan sociaal domein 2019-2023
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	-
Minimale omvang	N.v.t.
Maximale omvang	€ 3.600.000 o.g.v. risicoscan

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	3.284.231	3.072.231	2.860.231	2.648.231	2.636.231
<i>Stortingen</i>					
	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Dekking decentralisatie beschermd wonen (KDN 2022)	50.000	50.000	50.000	0	0
Versterking preventief aanbod jeugdhulp (KDN 2022)	75.000	75.000	75.000	0	0
Toename gebruik en kosten WMO & Jeugd (KDN 2022)	75.000	75.000	75.000	0	0
Afschrijvingen personenbus SG844H	12.000	12.000	12.000	12.000	
Totaal onttrekkingen	212.000	212.000	212.000	12.000	0
Saldo 31 december	3.072.231	2.860.231	2.648.231	2.636.231	2.636.231

Toelichting

Vanaf 2020 worden de lasten en baten sociaal domein geraamd op basis van eigen ervaringscijfers. Bij de vaststelling van de nota reserves en voorzieningen wordt de maximale hoogte en de inzet van de reserve sociaal domein vastgesteld.

De stand van de reserve bedraagt per balansdatum 2022 € 3.284.231.

Voorgesteld wordt:

- Overschotten of tekorten van het sociaal domein conform de huidige systematiek te verrekenen met de reserve;
- Hiervoor op basis van de risicoscan opneemregelingen de reserve sociaal domein per 31-12-2022 te maximeren op € 3,6 miljoen.
- Jaarlijks een eventueel surplus (meer dan € 3,6 miljoen) van de reserve sociaal domein toe te voegen aan de algemene reserve.

In de risicoscan is uitgegaan van 10% van de jaarlijks benodigde middelen voor Wmo en Jeugdzorg waarover op basis van ervaringscijfers risico wordt gelopen op de opneemregelingen. Vanaf 2021 is de reserve aangevuld met geprognosticeerde middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

opvang, maar loopt de gemeente Heemstede hier geen groot risico meer. Bekostiging gaat momenteel via de regiogemeente Haarlem en vanaf het moment dat de doordecentralisatie beschermd wonen plaatsvindt zal dit via het gemeenschappelijk orgaan (GO) lopen. Uitgangspunt hierin is; rijksbudget is werkbudget. Eventuele tekorten worden verrekend via het vereffeningsfonds van het GO.

De gemeente loopt op de opneideregelingen in 2023 een risico van €8,8 miljoen en dit stijgt naar €9,1 miljoen voor 2024, 2025 & 2026. Uitgaande van een marge van 10% betekent dit een risicobuffer van € 880.000 in 2023 en € 910.000 in 2024, 2025 & 2026. Daarmee komt de totaal benodigde maximale omvang van de reserve op €3.610.000 (afgerond €3.600.000).

Elke vier jaar wordt de reserve meegenomen bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen. Bestedingen en intensiveringen sociaal domein met ingang van 2020 integraal af te wegen bij de kadernota of begroting.

Op grond van de raadsnotie "Grenzen in Sociaal Domein" (raad 27 juni 2019) wordt in de P&C documenten, en indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, de raad tussentijds op de hoogte gesteld van ontwikkelingen in het sociaal domein. In deze financiële verantwoordingen wordt expliciet beschreven hoe kosten en de reserve sociaal domein zich ontwikkelen, wat de doelen zijn op het gebied van Wmo, Jeugdzorg en Participatiewet, of deze doelen wel of niet zijn behaald en of de risicoscan aanleiding geeft tot bijstelling van de omvang reserve sociaal domein.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve statushouders

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Statushouders
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel Deze reserve resteert na de uitgaven op basis van het Sociaal Programma Statushouders van 2017. Voorgesteld wordt om deze reserve bij de najaarsnota 2023 te op te heffen en het saldo over te boeken naar de reserve opvang aandachtsgroepen (voorheen de reserve crisis- en noodopvang).

Onderliggend plan Raadsbesluit 2 maart 2017

Looptijd Onbepaald

Dotatie N.v.t.

Minimale omvang N.v.t.

Maximale omvang N.v.t.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	180.085	0	0	0	0
<i>Stortingen</i>	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>	180.085				
Totaal onttrekkingen	180.085	0	0	0	0
Saldo 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting

De reserve opvang aandachtsgroepen is na de wijziging van haar doelstelling ook in te zetten voor de (tijdelijke) opvang van statushouders. Voorgesteld wordt om de reserve Statushouders om deze reden te laten vervallen en het saldo over te boeken naar aan de reserve opvang aandachtsgroepen bij de najaarsnota 2023.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Nieuwe initiatieven 2018-2022

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Nieuwe initiatieven 2018-2022
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	Het budget is bestemd voor inwonersinitiatieven en raadsinitiatieven op alle terreinen.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 9 november 2018 (programmabegroting 2019)
Looptijd	2018-2022
Dotatie	€ 200.000 bij vaststelling programmabegroting 2019
Minimale omvang	n.v.t.
Maximale omvang	€ 200.000

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	37.546	0	0	0	0
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>	37.546				
Totaal onttrekkingen	37.546	0	0	0	0
Saldo 31 december	0	0	0	0	0

Toelichting

De looptijd van de reserve Nieuwe Initiatieven 2018-2022 loopt tot en met 2022. Er zijn tijdens de looptijd toezeggingen gedaan voor inwoners- en raadinitiatieven die nog niet (volledig) zijn uitgevoerd en waarvoor dus nog niet is onttrokken uit de reserve. Deze initiatieven zullen in 2023 uitgevoerd worden. Het plan is de reserve bij de jaarrekening 2023 op te heven.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Integraal huisvestingsplan basisscholen (IHP)

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Integraal huisvestingsplan basisscholen (IHP)
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	De reserve dient ter dekking van de IHP lasten voor eenmalige inhaalafschrijvingen van voormalige onderwijsgebouwen, incidentele kosten voor tijdelijke onderwijshuisvesting gedurende 20 jaar planperiode IHP, verhuiskosten en vanuit een mogelijk surplus binnen deze reserve eventuele financiële knelpunten, die zich tijdens de looptijd van de uitvoering van het IHP voordoen, te dekken.
Onderliggend plan	Integraal huisvestingsplan basisscholen 2019-2034
Looptijd	2020-2080
Dotatie	N.v.t.
Minimale omvang	N.v.t.
Maximale omvang	N.v.t.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	4.200.000	4.200.000	3.864.235	3.619.853	3.472.305
<i>Stortingen</i>					
-	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Verhuiskosten	0	60.500	60.500	0	60.500
kosten tijdelijke huisvesting	0	0	0	0	0
inhaalafschrijvingen onderwijsgebouwen	0	275.265	183.882	147.548	0
Totaal onttrekkingen	0	335.765	244.382	147.548	60.500
Saldo 31 december	4.200.000	3.864.235	3.619.853	3.472.305	3.411.805

Toelichting

De reserve IHP dient ter dekking van de incidentele IHP lasten zoals eenmalige inhaalafschrijvingen, verhuiskosten en tijdelijke huisvestingskosten en is toereikend voor de gehele periode van het IHP. Bij de kadernota 2020-2023 en de begroting 2020-2023 is financieel gezien rekening gehouden met de dekking van de inhaalafschrijvingen. Het economisch claimrecht van schoolgebouwen ligt bij de gemeente en dit eigendom vertegenwoordigt een waarde op de balans. Zowel bij nieuwbouw als in het geval van renovatie ontstaat een nieuwe waarde en moet de oude waarde in één keer worden afgewaardeerd tot nihil.

De reserve is gevoed vanuit het surplus van de reserve sociaal domein (storting van € 4.200.000). Van 2019 tot en met 2023 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden vanwege vertraging in het IHP. Het saldo per januari 2023 is daardoor ongewijzigd en bedraagt nog steeds € 4.200.000.

De wissellocatie wordt naar verwachting in 2023 gerealiseerd en in 2024 start de sloop & bouw van de Nicolaas Beetsschool. De Crayenesterschool volgt in 2025 en de Jacobaschool in 2027.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Tijdens het opstellen van deze nota reserves & voorzieningen, wordt het onderliggende financiële plan voor het IHP door HEVO geactualiseerd. Afwijkingen ten opzichte van de geraamde onttrekkingen worden bij de begroting van het betreffende jaar toegelicht.

Voorgesteld wordt om bij deze nota de initiële omvang van de reserve IHP te handhaven op € 4.200.000. Indien er sprake is van een surplus binnen de reserve IHP, dan wordt voorgesteld om dit beschikbaar te houden ter dekking van eventuele knelpunten die zich tijdens de looptijd van het IHP kunnen voordoen.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Duurzaam Heemstede

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Duurzaam Heemstede
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	De reserve dient voor het bijdragen aan verduurzamingprojecten in Heemstede.
Onderliggend plan	N.v.t.
Looptijd	Niet bepaald
Dotatie	In de voorjaarsnota 2021 is de reserve gevormd ter dekking van de nota duurzaamheid. Verder worden vanuit de algemene uitkering specifiek gelabelde middelen in deze reserve gestort.
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	419.571	80.841	80.841	80.841	80.841
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>	338.730				
Totaal onttrekkingen	338.730	0	0	0	0
Saldo 31 december	80.841	80.841	80.841	80.841	80.841

Toelichting

Toevoegingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van een raadsbesluit.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Reserve opvang aandachtsgroepen

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Reserve opvang aandachtsgroepen
Portefeuillehouder	Sam Meerhoff

Doel Deze reserve dient ter dekking van de kosten die gemaakt worden bij de exploitatie en de realisatie van opvang van aandachtsgroepen in de gemeente. Onder aandachtsgroepen vallen vluchtelingen, statushouders (noodvoorziening), beschermd wonen en mensen met een andere sociale of medische urgentie. Als er een overschot is aan inkomsten voor deze groepen ten opzichte van de uitgaven, zal dit overschot gedoteerd worden aan de reserve.

De reserve opvang aandachtsgroepen wordt alleen ingezet wanneer kosten niet door de reserve Sociaal Domein gedekt kunnen worden.

Onderliggend plan Raadsbesluit 11 maart 2022

Looptijd Niet bepaald

Dotatie Geen dotatie

Minimale omvang Niet bepaald

Maximale omvang Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.025.442	2.147.627	2.147.627	2.147.627	2.147.627
<i>Stortingen</i>					
Ontvangst normbedrag	3.332.000				
Dotatie reserve Statushouders	180.085				
Totaal stortingen	3.512.085	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Dekking lasten opvang	1.364.900				
Terug naar algemene reserve	1.025.000				
Totaal onttrekkingen	2.389.900	0	0	0	0
Saldo 31 december	2.147.627	2.147.627	2.147.627	2.147.627	2.147.627

Toelichting

De storting van € 180.085 betreft de overboeking van het saldo van de te vervallen reserve Statushouders.

De onttrekking van € 1.025.000 uit de reserve is een teruggaaf van het miljoen dat in het originele raadsbesluit beschikbaar was gesteld uit de algemene middelen.

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Energietransitie

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Energietransitie
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	De reserve dient voor het versneld realiseren van of het bijdragen aan de energietransitie.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 21-12-2022
Looptijd	Niet bepaald
Dotatie	€ 4.400.000 uit algemene reserve (gekoppeld aan de opbrengst vanuit de verkoop van Eneco)
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000

Toelichting

Deze bestemmingsreserve wordt betrokken bij de versnelling van de energietransitie en het bereiken van de duurzaamheidsambities in Heemstede (energiepact). In het Energiepact Heemstede zijn projecten opgenomen die bij kunnen dragen aan deze versnelling. Door extra te investeren in opwekken van duurzame energie en het stimuleren van energiebesparing dragen we bij aan een de doelstelling klimaatneutraal Heemstede in 2050.

De onttrekkingen zijn op dit moment nog niet bekend. Alle projecten uit het Energiepact Heemstede worden de raad voorgelegd. De raad wordt bij elke onttrekking aan de reserve om instemming gevraagd (dit is een verplichting in het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten).

Bijlage 3. Overige bestemmingsreserves

Verhuis- en inrichtingskosten ouderen

Soort	Bestemmingsreserve
Omschrijving	Verhuis- en inrichtingskosten ouderen
Portefeuillehouder	Arianne de Wit

Doel	Uit de reserve 'verhuis- en inrichtingskosten ouderen' worden kosten betaald voor het deelnemen aan de 'regeling ouder worden en prettig wonen' en de inzet van de verhuiscoach voor kwetsbare ouderen.
Onderliggend plan	Raadsbesluit 24 juni 2021 (Voorjaarsnota 2021)
Looptijd	2021 - 2024
Dotatie	€45.000
Minimale omvang	N.v.t.
Maximale omvang	N.v.t.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	30.000	15.000	0	0	0
<i>Stortingen</i>	0	0	0	0	0
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Inzet verhuiscoach en verhuiskosten	15.000	15.000	0	0	0
Totaal onttrekkingen	15.000	15.000	0	0	0
Saldo 31 december	15.000	0	0	0	0

Toelichting

Bij de voorjaarsnota 2021 is besloten om de reserve verhuis- en inrichtingskosten van € 45.000 te vormen en dit bedrag te onttrekken aan de bestemmingsreserve sociale volkshuisvesting. De geraamde kosten bestaan uit de inzet van de verhuiscoach en indien nodig een vergoeding voor de verhuiskosten en zijn als volgt begroot (per jaar):

Circa 5 huishouders vanuit de 'regeling ouder worden en prettig wonen'	€ 5.000
Circa 5 overige kwetsbare huishoudens	€ 5.000
Organiseren van de fysieke verhuizing	<u>€ 5.000</u>
Totale kosten	€ 15.000

Bijlage 4. Voorzieningen

Pensioenen en wachtgelden

Soort Omschrijving Portefeuillehouder	Voorziening Pensioenen en wachtgelden Arianne de Wit
--	--

Doel	De voorziening omvat: <ul style="list-style-type: none"> • Pensioenen voormalig bestuurders: aangeane (toekomstige) pensioenverplichtingen in eigen beheer, gebaseerd op actuariële berekeningen. • Wachtgelden bestuurders: aangeane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen gebaseerd op wettelijke bepalingen. • Wachtgelden personeel: aangeane (toekomstige) wachtgeldverplichtingen, waar formele besluiten aan ten grondslag liggen.
Onderliggend plan	Ja
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks, op basis van onderliggende verplichtingen
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	3.715.409	3.672.251	3.498.669	3.358.944	3.340.317
<i>Dotatie WW-uitkeringen (VJN 2023)</i>	132.982				
Totaal stortingen	132.982	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Wachtgelden	176.140	173.582	139.725	18.627	0
Pensioenen	166.445	166.445	166.445	166.445	166.445
Onttrekking WW-uitkering	132.982				
Totaal onttrekkingen	475.567	340.027	306.170	185.072	166.445
Saldo 31 december	3.372.824	3.032.797	2.726.627	2.541.555	2.375.110

Toelichting

Op basis van actuariële berekeningen van de pensioenen wordt jaarlijks vastgesteld hoe hoog de onderliggende verplichtingen zijn van de voorziening pensioenen en wachtgelden. Op basis van deze berekening, wordt er gedoteerd aan of onttrokken uit de voorziening om de voorziening dekkend te houden. Deze stortingen of dotaties kunnen vanwege deze methodiek niet begroot worden. De onttrekkingen die nu begroot staan, zijn de geplande uitkeringen van de wachtgelden en pensioenen.

Bijlage 4. Voorzieningen

Verlofsparen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Verlofsparen
Portefeuillehouder	Arianne de Wit

Doel	Volgens het BBV moet er sinds 2022 een voorziening gevormd zijn voor verlofsparen. Wanneer werknemers doen aan verlofsparen, het opsparen van bovenwettelijk verlof onder de nieuwe regeling, zorgt dit voor een arbeidskostengerelateerde verplichting van onvoorspelbare aard. De gespaarde verlofuren van werknemers die een verlofsparen-overeenkomst hebben gesloten, zijn toegevoegd aan de nieuwe voorziening.
Onderliggend plan	Nee
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks, op basis van onderliggende verplichtingen
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	7.127	7.127	7.127	7.127	7.127
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	7.127	7.127	7.127	7.127	7.127

Toelichting

Jaarlijks wordt op basis van de huidige verplichtingen gedoteerd aan of onttrokken uit de voorziening verlofsparen. De voorziening moet altijd dekkend zijn. Vanwege de aard van deze voorziening, kunnen er geen stortingen of onttrekkingen gepland worden.

Bijlage 4. Voorzieningen

Onderhoud woningen en gebouwen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud woningen en gebouwen
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	Gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten, gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan
Onderliggend plan	Meerjarenonderhoudsraming 2019-2029
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van de meerjarenonderhoudsraming
Minimale omvang	Niet bepaald
Maximale omvang	Niet bepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.554.461	350.540	262.112	444.605	665.931
<i>Stortingen</i>					
Storting obv meerjarenonderhoudsplan	828.900	862.800	862.800	862.800	862.800
Extra storting obv onderhoudsplan	0	0	0	0	0
Diverse subsidies	106.243	43.503	43.503	43.503	43.503
Totaal stortingen	935.143	906.303	906.303	906.303	906.303
<i>Onttrekkingen</i>					
Conform onderhoudsplan	2.139.064	994.731	723.810	684.977	1.107.468
Totaal onttrekkingen	2.139.064	994.731	723.810	684.977	1.107.468
Saldo 31 december	350.540	262.112	444.605	665.931	464.766

Toelichting

Het onderhoud aan de gemeentelijke woningen en gebouwen wordt aan de hand van de meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2019-2029 uitgevoerd. Er heeft in 2018 een actualisatie plaatsgevonden. Conform het BBV wordt vanaf 2019 gewerkt met een doorlopende meerjarenplanning. De planning kijkt 10 jaar vooruit (minimale eis in het BBV is vier jaar). Iedere drie jaar wordt de meerjarenplanning door een externe partij geactualiseerd. Jaarlijks volgt er een bureau-actualisatie door eigen medewerkers, zodat ieder jaar gestart wordt met een actueel onderhoudsprogramma dat aansluit bij de stand van de voorziening onderhoud woningen en gebouwen.

Bijlage 4. Voorzieningen

Baggerplan

Soort Omschrijving Portefeuillehouder	Voorziening Baggerplan Eveline Stam
--	---

Doel	Deze voorziening is ingesteld om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van het baggeren op te vangen.
Onderliggend plan	Baggerplan 2015-2024
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van het baggerplan
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	623.677	472.532	39.424	45.014	85.372
<i>Stortingen</i>					
Storting conform begroting	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
Totaal stortingen	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven conform prognose baggerplan	296.145	578.108	139.410	104.642	121.020
Totaal onttrekkingen	296.145	578.108	139.410	104.642	121.020
Saldo 31 december	472.532	39.424	45.014	85.372	109.352

Toelichting

Risico

Op meerdere plekken in ons land is sprake van een vermoeden dat er stoffen in de bagger zitten die behoren tot de groep PFAS, waaronder PFOS. Voor PFAS is nog geen norm opgesteld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Bij stoffen zonder norm die onwenselijk zijn, geldt de zorgplicht. Dat houdt in dat uit voorzorg geen bagger wordt verplaatst. Het is nog niet duidelijk of een normering door het RIVM ook leidt tot extra kosten voor Heemstede. Binnen het baggerplan is mogelijkheid tot het spreiden van lasten zodat extra kosten door normering niet direct leiden tot een hogere dotatie per jaar aan de voorziening. Zodra er meer duidelijkheid is wordt het baggerplan hierop aangepast.

Bijlage 4. Voorzieningen

Onderhoud wegen

Soort Omschrijving Portefeuillehouder	Voorziening Onderhoud wegen Eveline Stam
--	--

Doel	Gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten voor <u>groot</u> onderhoud, gebaseerd op een beheerplan
Onderliggend plan	Beheerplan 2018 - 2027
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van het beheerplan
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	1.314.472	485.531	227.867	7.193	346.972
<i>Stortingen</i>					
Toevoeging vanuit begroting	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal stortingen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven volgens meerjarenplanning	1.828.941	1.257.664	1.220.674	660.221	0
Totaal onttrekkingen	1.828.941	1.257.664	1.220.674	660.221	0
Saldo 31 december	485.531	227.867	7.193	346.972	1.346.972

Toelichting

Voor het groot onderhoud van de wegen is een voorziening wegen ingesteld. De jaarlijkse storting is gebaseerd op de geprognostiseerde onderhoudskosten voor 10 jaar (2018 - 2027). Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd via een bureau-actualisatie en eens in de 4 jaar door een gespecialiseerd bureau. Klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie en gaat overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording niet uit de voorziening.

Bijlage 4. Voorzieningen

Onderhoud bruggen en beschoeiingen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud bruggen en beschoeiingen
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Gelijkmatige verdeling van de onderhoudslasten voor <u>groot</u> onderhoud, gebaseerd op een beheerplan
Onderliggend plan	Beleids- en beheerplan bruggen en beschoeiingen 2015
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van beheerplan
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	339.288	86.520	125.172	37.268	187.268
<i>Stortingen</i>					
Conform begroting	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Totaal stortingen	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven conform beleidsplan	402.768	111.348	237.904	0	0
Totaal onttrekkingen	402.768	111.348	237.904	0	0
Saldo 31 december	86.520	125.172	37.268	187.268	337.268

Toelichting

In 2015 is het beleids- en beheerplan Bruggen en beschoeiingen 2015-2020 opgesteld. In het beheerplan is een meerjarenonderhoudsplan opgenomen. Klein onderhoud is opgenomen in de exploitatie en gaat overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording niet uit de voorziening.

Bijlage 4. Voorzieningen

Eigenarenonderhoud sportpark

Soort Omschrijving Portefeuillehouder	Voorziening Eigenarenonderhoud sportpark Sam Meerhoff
--	---

Doel	Deze voorziening is ingesteld om de in de tijd onregelmatig gespreid zijnde kosten van onderhoud aan het sportpark, de tennisparken en het zwembad op te vangen.
Onderliggend plan	Meerjarenonderhoudsplan tennispark H.B.C. 2020 - 2030 Meerjarenonderhoudsplan tennispark TV Merlenhove 2020 - 2030 Meerjarenonderhoudsplan Sportcentrum Groenendaal 2015 - 2024 Meerjarenonderhoudsplan Sportpark 2015 - 2024
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van onderhoudsplannen
Minimale omvang	N.v.t.
Maximale omvang	N.v.t.

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	476.368	63.808	63.808	63.808	63.808
<i>Stortingen</i>					
Jaarlijkse storting o.b.v. onderhoudsplannen	177.095	177.095	177.095	177.095	177.095
Totaal stortingen	177.095	177.095	177.095	177.095	177.095
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven o.b.v. onderhoudsplannen	589.655	177.095	177.095	177.095	177.095
Totaal onttrekkingen	589.655	177.095	177.095	177.095	177.095
Saldo 31 december	63.808	63.808	63.808	63.808	63.808

Toelichting

Actualisatie MJOP's

In 2023 worden nieuwe MJOP's opgesteld voor zowel het Sportcentrum als het Sportpark Groenendaal. Uit efficiencyoverwegingen en in samenhang met het aanbestedingstraject voor de nieuwe beheer- en exploitatieovereenkomst Sportcentrum en Sportpark Groenendaal medio 2024 is gekozen voor een vernieuwing van beide MJOP's in 2023 en deze worden nog aan de raad voorgelegd. In de begroting 2024 en verder is de jaarlijkse dotatie gelijk aan de jaarlijkse onttrekking aan de voorziening. Op basis van de nieuwe MJOP's worden de jaarlijkse stortingen in de voorziening herzien in de reguliere P&C cyclus

Bijlage 4. Voorzieningen

Onderhoud graven

Soort	Voorziening
Omschrijving	Onderhoud graven
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel Deze voorziening dient ter dekking van de onderhoudskosten van de begraafplaats en wordt gevoed door de verplichte afkoop van het onderhoud voor 20 jaar of bij verlenging van het onderhoud voor 5 of 10 jaar.

Onderliggend plan Raadsbesluit d.d. 23 december 1999

Looptijd Onbepaald

Dotatie Jaarlijks op basis van het exploitatieresultaat op onderhoud. Het saldo wordt verrekend met deze voorziening zodat er ook sprake kan zijn van een onttrekking.

Minimale omvang Onbepaald

Maximale omvang Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	782.725	783.373	796.475	812.607	827.905
<i>Stortingen</i>					
Exploitatieresultaat	648	13.102	16.132	15.298	15.164
Totaal stortingen	648	13.102	16.132	15.298	15.164
<i>Onttrekkingen</i>					
Exploitatieresultaat	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	783.373	796.475	812.607	827.905	843.069

Toelichting

De voorziening is verplicht volgens het Besluit Begroting en Verantwoording omdat zij wordt gevuld vanuit gelden van derden (de afkoopsom onderhoud). Vrijval kan uitsluitend ten gunste van het negatief exploitatieresultaat op onderhoud begraafplaats omdat de afkoopsom hieraan gerelateerd is. Een meerjarig beheerplan voor onderhoud begraafplaats is nog in ontwikkeling.

Bijlage 4. Voorzieningen

Riolering

Soort	Voorziening
Omschrijving	Riolering
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Gelijkmatige verdeling van de lasten van rioolexploitatie, gebaseerd op een beheerplan (tariefegalisatie)
Onderliggend plan	Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal en Heemstede 2022-2026
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van het exploitatieresultaat riolering. Het saldo wordt verrekend met deze voorziening zodat er ook sprake kan zijn van een onttrekking.
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	827.939	473.650	473.650	473.650	473.650
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Uitgaven	354.289				
Totaal onttrekkingen	354.289	0	0	0	0
Saldo 31 december	473.650	473.650	473.650	473.650	473.650

Toelichting

Tot 2014 beschikte Heemstede over een bestemmingsreserve ter egalisatie van tarieven en kapitaallasten voor riolering. In 2015 is deze reserve vervallen en is de voorziening ingesteld op basis van een stellige uitspraak van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). In de uitspraak wordt de voorziening Riolering gekenmerkt als een voorziening artikel 44 lid 2 van het BBV. Dit artikel bepaalt dat van derden verkregen middelen voor een specifiek bestedingsdoel ook uitsluitend aan dat bestedingsdoel besteed mogen worden. Hieronder valt ook de rioolheffing. De voorziening riolering wordt gevoed uit het saldo van de rioolexploitatie en daarmee uit middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel. Er is sprake van tariefegalisatie naar de toekomst.

In 2017 is het GRP 2017-2021 vastgesteld. Hierin is het ambitieniveau "basis" vastgelegd (basis betekent doorgaan op hetzelfde niveau). Voor nieuw- en verbouw is sprake van ambitieniveau hoog. Er is geen sprake van onderhoudsachterstand.

Bijlage 4. Voorzieningen

Afvalstoffen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Afvalstoffen
Portefeuillehouder	Anneke Grummel

Doel	Gelijkmatige verdeling van de lasten van afvalexploitatie (tariefegalisatie).
Onderliggend plan	Geen
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	Jaarlijks op basis van het exploitatieresultaat Afval. Het saldo wordt verrekend met deze voorziening zodat er ook sprake kan zijn van een onttrekking.
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	553.705	553.705	553.705	553.705	553.705
<i>Stortingen</i>					
Totaal stortingen	0	0	0	0	0
<i>Onttrekkingen</i>					
Totaal onttrekkingen	0	0	0	0	0
Saldo 31 december	553.705	553.705	553.705	553.705	553.705

Toelichting

Tot 2014 beschikte Heemstede over een bestemmingsreserve ter egalisatie van tarieven en kapitaallasten voor afvalstoffenheffing. In 2015 is deze reserve vervallen en is deze voorziening ingesteld op basis van een stellige uitspraak van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). In de uitspraak wordt de voorziening Afvalstoffen gekenmerkt als een voorziening artikel 44 lid 2 van het BBV. Dit artikel bepaalt dat van derden verkregen middelen voor een specifiek bestedingsdoel ook uitsluitend aan dat bestedingsdoel besteed mogen worden. Hieronder valt ook de afvalstoffenheffing. De voorziening afvalstoffen wordt gevoed uit het saldo van de afvalexploitatie en daarmee uit middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel. Er is sprake van tariefegalisatie naar de toekomst.

Bijlage 4. Voorzieningen

Vervangingsinvesteringen riolen

Soort	Voorziening
Omschrijving	Vervangingsinvesteringen riolen
Portefeuillehouder	Eveline Stam

Doel	Deze voorziening dient ter egalisatie van de kosten voor vervangingsinvesteringen rioleringen met ingang van 2023.
Onderliggend plan	In de raad van 27 juni 2013 is het amendement “kadernota riool variant 3” aangenomen.
Looptijd	Onbepaald
Dotatie	In de periode 2014 t/m 2023 wordt een jaarlijks met € 55.000 stijgend bedrag gestort. Vanaf 2024 wordt de vrijval kapitaallasten van bestaande investeringen toegevoegd aan de voorziening.
Minimale omvang	Onbepaald
Maximale omvang	Onbepaald

	2023	2024	2025	2026	2027
Saldo 1 januari	2.925.000	2.672.930	664.236	995.793	1.436.856
<i>Stortingen</i>					
Conform begroting	617.930	711.306	922.751	1.049.633	1.266.843
Totaal stortingen	617.930	711.306	922.751	1.049.633	1.266.843
<i>Onttrekkingen</i>					
870.000	2.720.000	591.194	608.570	1.079.515	
Totaal onttrekkingen	870.000	2.720.000	591.194	608.570	1.079.515
Saldo 31 december	2.672.930	664.236	995.793	1.436.856	1.624.184

Toelichting

Dit betreft een wijziging van de financieringssysteem bij rioolinvesteringen. In de raad van 27 juni 2013 is het amendement “kadernota riool variant 3” aangenomen. De raad heeft ingestemd met: “*het verwerken van variant 3 inzake de rioolinvesteringen in de (meer)jarenbegroting 2014-2017, zoals beschreven in de nota schuldpositie van de gemeente Heemstede (behandeld in de commissie middelen van 15 mei 2013) en waarbij fondsvorming is voltooid in 2023*”.

Vanaf 2023 worden de investeringen in het riool direct ten laste van de voorziening gebracht.